

พฤติกรรมความเป็นผู้นำของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ความการรับรู้อของตนเอง

และผู้บริหารสถานศึกษา เขตการศึกษา 12

นายสนธยา รักษากิจ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-019-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016895

i 103.07631

LEADERSHIP BEHAVIORS OF CHIEFS OF DISTRICT PRIMARY
EDUCATION AS PERCEIVED BY THEMSELVES AND SCHOOL ADMINISTRATORS,
EDUCATIONAL REGION TWELVE

Mr.Sondhaya Rugsakich

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirments
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-019-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์

พฤติกรรมการความเป็นผู้นำของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ
ตามการรับรู้ของคนเองและผู้บริหารสถานศึกษา เขตการศึกษา 12

โดย

นายสนธยา รัชชาภิจ

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรวิทย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา คุปรัตน์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร สุนทรทรัพย์)

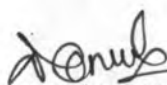
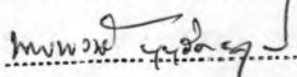
สนธิยา รัชชากิจ : พฤติกรรมความเป็นผู้นำของหัวหน้าการประถมศึกษา ตามการรับรู้ของ
ตนเองและผู้บริหารสถานศึกษา เขตการศึกษา 12 (LEADERSHIP BEHAVIORS OF CHIEFS
OF DISTRICT PRIMARY EDUCATION AS PERCEIVED BY THEMSELVES AND SCHOOL
ADMINISTRATORS, EDUCATIONAL REGION TWELVE) อ.ที่ปรึกษา : นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์
97 หน้า. ISBN 974-577-019-1

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมความเป็นผู้นำของหัวหน้าการ
ประถมศึกษาอำเภอ ตามการรับรู้ของตนเองและผู้บริหารสถานศึกษา เขตการศึกษา 12

ผลการวิจัยพบว่า หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอมีพฤติกรรมความเป็นผู้นำ แบบที่ยึดการประสาน
ประโยชน์เป็นหลักและแบบที่ยึดบุคคลเป็นหลักอยู่ในระดับมาก ส่วนพฤติกรรมความเป็นผู้นำแบบที่ยึดสถาบัน
เป็นหลักอยู่ในระดับน้อย

เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมความเป็นผู้นำของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ตามการรับรู้ของ
ตนเองและผู้บริหารสถานศึกษาแล้ว พบว่า การรับรู้พฤติกรรมความเป็นผู้นำของหัวหน้าการประถมศึกษา
อำเภอ ในแบบที่ยึดสถาบันเป็นหลักและแบบที่ยึดการประสานประโยชน์เป็นหลัก มีความแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนแบบที่ยึดบุคคลเป็นหลัก ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

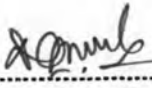
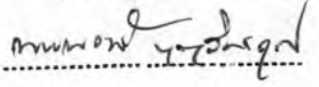
SONDHAYA RUGSAKICH : LEADERSHIP BEHAVIORS OF CHIEFS OF DISTRICT
PRIMARY EDUCATION AS PERCEIVED BY THEMSELVES AND SCHOOL ADMINISTRATORS
EDUCATIONAL REGION TWELVE. THESIS ADVISOR : ASSI PROF. NOPPONGS
BUNYAJITRADULYA, 97 pp.

The purpose of this research was to study and compare the leadership behaviors of chiefs of district primary education as perceived by themselves and by school administrators, educational region twelve.

The findings of the research were the transactional leadership style and the ideographic leadership style of chiefs of district primary education were at high level, while the nomothetic leadership style was at the low level.

When the leadership behaviors of chiefs of district primary education perceived by themselves and by school administrators were compared, it was found that leadership behavior perception in the nomothetic leadership style and the transactional leadership style were different significantly at the level .05, while in the ideographic leadership style was not different significantly at the level .05.

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างยิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาให้คำแนะนำและช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการวิจัยมาโดยตลอดจนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ได้รับความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา และผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี ชลบุรี นครนายก ปราจีนบุรี ระยองและตราด ตลอดจนหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตการศึกษา 12 เป็นอย่างดี และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบคุณบุคคลและสถาบันตามที่ได้ระบุนามข้างต้นมา ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณอาจารย์ทัศนีย์ อัจฉรวรรณ ที่ได้กรุณาช่วยเหลือสนับสนุนการวิจัยและให้กำลังใจตลอดมาจนสำเร็จการศึกษา

สนธยา รักษากิจ

สารบัญ

ง

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมติฐานของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย	4
ประโยชน์ของการวิจัย	5
วิธีดำเนินการวิจัย	5
ลำดับขั้นในการ เสนอรายงานการวิจัย	7
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ความสำคัญของผู้นำ	9
ความหมายของผู้นำ	10
พฤติกรรมภาวะผู้นำ	12
3. วิธีดำเนินการวิจัย	21
กลุ่มตัวอย่างประชากร	21
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	22
การเก็บรวบรวมข้อมูล	25
การวิเคราะห์ข้อมูล	26

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	27
เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	27
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	29
ตอนที่ 2 พฤติกรรมความเป็นผู้นำของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ	33
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	33 53
สรุปผลการวิจัย	54
การอภิปรายผล	57
ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้	62
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในอนาคต	63
เอกสารอ้างอิง	64
ภาคผนวก	67
สำเนาหนังสือผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา	
ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 12.....	68
สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามการวิจัย...	69
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	70
รายชื่อกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	82
ประวัติผู้เขียน	97